

**REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
UPRAVNI ODJEL ZA PRORAČUN,
FINANCIJE I NABAVU**

KLASA: 041-02/17-01/2
URBROJ: 2170/1-02/1-17-1

Rijeka, 5. travnja 2017. godine

PRIJEDLOG STRATEGIJE UPRAVLJANJA RIZICIMA PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

Pročelnik

Krešimir Parat, dipl.oec.

I. PRAVNI OSNOV

Člankom 7. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15) utvrđeno je, između ostalog, da je odgovorna osoba institucije odgovorna za upravljanje rizicima i donošenje strategije upravljanja rizicima.

Člankom 52. točkom 23. Statuta Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 23/09, 9/13 i 25/13-pročišćeni tekst), propisano je da Župan donosi opće i pojedinačne akte.

Člankom 25. stavkom 1. Poslovnika o radu Župana Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 23/14, 16/15, 3/16 i 19/16-pročišćeni tekst), propisano je da Župan donosi opće akte kada je to propisano posebnim zakonom, pojedinačne akte kada rješava o pojedinim pravima, obvezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba, te zaključke.

II. OBRAZLOŽENJE

Upravljanje rizicima u javnom sektoru do srpnja 2015. godine, odnosno do donošenja Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru („Narodne novine“ 78/15) bilo je uređeno Zakonom o sustavu unutarnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru („Narodne novine“ broj 141/06). U skladu s odredbama članka 11. navedenog Zakona čelnik korisnika proračuna bio je obvezan donijeti strategiju upravljanja rizicima kojom postavlja okvir za uvođenje prakse upravljanja rizicima.

Temeljem navedenog, Obnašatelj dužnosti Župana je 01.10.2012. godine donio Strategiju upravljanja rizicima Primorsko-goranske županije (KLASA: 022-04/12-01/39, URBROJ:2170/1-01-01/5-12-8). Pored donošenja navedene Strategije, odradene su i druge aktivnosti u smislu organizacijskih prepostavki uspostave sustava upravljanja rizicima:

- Dana 01.10. 2012. godine donesena je i Odluka o ustrojavanju Registra rizika Primorsko-goranske županije (KLASA: 022-04/12-01/39, URBROJ: 2170/1-01-01/5-12-9),
- Do kraja prosinca 2012. godine pročelnici upravnih tijela donijeli su odluke o ustrojavanju rizika na razini upravnih tijela te su imenovali koordinatora za rizike po upravnim tijelima,
- Dana 23.12.2013. godine Župan je donio Odluku o imenovanju osobe odgovorne za koordinaciju procesa upravljanja rizicima u PGŽ (KLASA: 022-04/13-01/49, URBROJ: 2170/1-01-01/6-13-7).

Na temelju spomenutih akata Župan je u proteklom razdoblju donio Registr rizika za 2013. i 2014. godinu. Iskustva iz dosadašnjih aktivnosti uspostave sustave upravljanja rizicima u Županiji slična su onima na državnoj razini i mogu se svesti na sljedeće:

- gotovo svi rizici identificirani su na operativnoj razini, usmjereni na inute (nedostatak ljudi, finansijskih sredstava, opreme i sl.)
- nedostatak jasnih strateških rizika koji ugrožavaju poslovanje institucije, uzimajući u obzir finansijski položaj institucije, zadovoljstvo korisnika usluga javnog sektora i sl.

- izvješćivanje najviše upravljačke razine o najznačajnijim rizicima svodilo se na objedinjavanje svih registara rizika po ustrojstvenim jedinicama odnosno najviše rukovodstvo nije dobivalo informacije o ključnim rizicima
- zbog usmjerenosti na operativne rizike i neisticanja mogućih konkretnih posljedica po instituciju izostala bi podrška najvišeg rukovodstva za upravljanjem rizicima
- upravljanjem rizicima pretežno su se bavili imenovani koordinatori za rizike

Iz navedenog proizlazi da se dosadašnja praksa upravljanja rizicima svodila uglavnom na utvrđivanje operativnih rizika koji nisu bili toliko značajni za upravljačke odluke najvišeg rukovodstva. Upravo iz tog razloga, u sklopu Informacije o novom Zakonu o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru („Narodne novine“ 78/15), Županu se predložila izmjena pristupa u upravljanju rizicima na način da se promjeni osnova za utvrđivanje rizika, odnosno da se rizici utvrđuju na razini poslovnih ciljeva koji više korespondiraju ciljevima iz programa proračuna, a ne ciljevima pojedinih projekata.

Prijedlog nove Strategije upravljanja rizicima u PGŽ izrađen je upravo na navedenom tragu. Nova Strategija, u odnosu na dosadašnju praksu, dijeli rizike na strateške i operativne. Tako Strateški rizik predstavlja neželjeni događaj koji može negativno utjecati na ostvarenje strateških ciljeva, prioriteta te programske ciljeve koji se odnose na određenu djelatnost i koji zahtijevaju pozornost najvišeg rukovodstva. Strateški rizici se mogu utvrđivati i za temeljne procese Županije. Operativni rizik je neželjeni događaj koji može utjecati na ostvarenje ciljeva iz operativnih planova i prate se na razini upravnih tijela. Operativnim rizicima upravljalo bi se na razini upravnih tijela, odnosno evidentirali bi se samo u registrima rizika na razini upravnih tijela, dok bi se o strateškim rizicima informiralo Župana, odnosno strateški rizici bi bili evidentirani u jedinstvenom registru rizika.

Osim navedenog, novom Strategijom se pojednostavljuje način praćenja i izvještavanja o rizicima te se utvrđuju rokovi izrade registra rizika na razini Županije. Kako se novom Strategijom utvrđuje obrazac za utvrđivanje i procjenu rizika te obrazac Registra rizika, te kako su njome utvrđeni svi drugi elementi registra rizika, predlaže se da se Odluka o ustrojavanju Registra rizika PGŽ (KLASA: 022-04/12-01/39, URBROJ: 2170/1-01-01/5-12-9) stavi van snage.

Treba napomenuti, da iako se već neko vrijeme neformalno najavljuju, Ministarstvo financija još nije pripremilo nove Smjernice za upravljanje rizicima.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE PLANA

Za provođenje ove Strategije nije potrebno osigurati sredstva u Proračunu Primorsko-goranske županije.

IV. PRIJEDLOG ZAKLJUČKA

Na temelju članka 7. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15), članka 52. točke 23. Statuta Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 23/09, 9/13 i 25/13-pročišćeni tekst) i članka 25. stavka 1. Poslovnika o radu Župana Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 23/14, 16/15, 3/16 i 19/16-pročišćeni tekst), Župan Primorsko-goranske županije, dana _____ 2017. godine donio je

Z a k l j u č a k

1. Donosi se Strategija upravljanja rizicima Primorsko-goranske županije. (Strategija je sastavni dio ovog Zaključka).

2. Donosi se Odluka o stavljanju van snage Odluke o ustrojavanju Registra rizika od 01. listopada 2012. godine (KLASA: 022-04/12-01/39, URBROJ: 2170/1-01-01/5-12-9).

Na temelju članka 7. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru („Narodne novine“ broj 78/15), članka 52. točke 23. Statuta Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 23/09, 9/13, 25/13 – pročišćeni tekst) i člankom 25. stavkom 1. Poslovnika o radu Župana Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 23/14, 16/15, 3/16 i 19/16-pročišćeni tekst) Župan Primorsko-goranske županije, dana _____ godine donio je

***O D L U K U
o stavljanju van snage Odluke o ustrojavanju Registra rizika Primorsko-
goranske županije***

Članak 1.

Ovom Odlukom stavlja se van snage Odluka o ustrojavanju Registra rizika Primorsko-goranske županije (KLASA: 022-04/12-01/39, URBROJ: 2170/1-01-01/5-12-9) od 1. listopada 2012. godine.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

KLASA:
URBROJ:
Rijeka, 2017.

Župan

Zlatko Komadina dipl.ing.

Na temelju članka 7. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru („Narodne novine“ broj 78/15), članka 52. točke 23. Statuta Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 23/09, 9/13, 25/13 – pročišćeni tekst) i člankom 25. stavkom 1. Poslovnika o radu Župana Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 23/14, 16/15, 3/16 i 19/16-pročišćeni tekst) Župan Primorsko-goranske županije, dana _____ godine donosi

STRATEGIJU UPRAVLJANJA RIZICIMA PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

1. UVOD

Upravljanje rizicima je zakonska obveza i neizostavni element dobrog upravljanja. Strategija upravljanja rizicima ocrtava ciljeve i koristi od upravljanja rizicima, odgovornosti za upravljanje rizicima te daje pregled okvira koji će se uspostaviti kako bi se uspješno upravljalo rizicima.

Svrha je ove Strategije poboljšati sposobnost ostvarivanja strateških ciljeva, prioriteta te programskih ciljeva Primorsko-goranske županije (u dalnjem testu: Županija) kroz upravljanje prijetnjama i prilikama, te stvaranje okruženja koje pridonosi većoj kvaliteti, djelotvornosti i rezultatima u svim aktivnostima i na svim razinama.

Ova Strategija ima za cilj:

- poboljšati učinkovitost upravljanja rizicima na razini Županije,
- u potpunosti integrirati upravljanje rizicima u organizacijsku kulturu Županije,
- ugraditi upravljanje rizicima u procese planiranja i donošenja odluka kao standard u Županiji,
- osigurati da se okvir za utvrđivanje, procjenu, postupanje, praćenje i izvješćivanje o rizicima iskominicira i razumije na svim razinama Županije,
- uspostaviti koordinaciju upravljanja rizicima u Županiji,
- osigurati da upravljanje rizicima obuhvaća sva područja rizika,
- osigurati da rezultat upravljanja rizicima bude od mjerljive koristi za najvišu upravljačku razinu.

Koristi koje se u Županiji očekuju od uspješne implementacije procesa upravljanja rizicima su sljedeće:

- kvalitetnije i brže odlučivanje,
- povećanje učinkovitosti,
- bolje predviđanje i optimiziranje raspoloživih sredstava,
- jačanje povjerenja u upravljački sustav,
- razvoj pozitivne organizacijske kulture.

2. STAV PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE PREMA RIZICIMA

Temeljne odrednice koje Županija ima prema rizicima i upravljanju rizicima jesu :

- sve aktivnosti koje provodi Županija moraju biti u skladu s njenim ciljevima,
- sve aktivnosti u svakom trenutku moraju biti u skladu sa zahtjevima zakonodavnog okvira,
- sve aktivnosti moraju rezultirati koristima koje predstavljaju vrijednost za novac,

- sve aktivnosti Županije i s njima povezani finansijski izdaci moraju biti obuhvaćeni Proračunom Županije,
- upravljanje rizicima treba postati sastavni dio procesa planiranja i donošenja odluka,
- upravljanje rizicima treba omogućiti da se predvide nepovoljne okolnosti ili događaji koji bi mogli spriječiti ostvarenje ciljeva Županije,
- organizacijska kultura treba biti takva koja neće stvarati odbojnost prema rizicima.

Županija se zalaže za učinkovito upravljanje rizicima koji prijete obavljanju njenih funkcija. Zaposlenici Županije, njeni proračunski korisnici i njena trgovačka društva i druge pravne osobe, sredstva i sposobnost za pružanje usluga stalno su pod utjecajem takvih rizika. Županija prepoznaje rizike kojima treba upravljati, tako da se prijetnje izbjegnu, ali prilike ne propuste.

3. CILJEVI KAO POLAZNA OSNOVA ZA PROCES UPRAVLJANJA RIZICIMA

Da bi upravljanje rizicima postalo sastavni dio procesa planiranja važno je da se prilikom izrade planskih dokumenata razmotre rizici koji mogu utjecati na njihovu provedbu. Ciljevi sadržani u takvim planskim dokumentima polazna su osnova za utvrđivanje rizika na razini upravnih tijela.

Strateški ciljevi i prioriteti Županije sadržani su u županijskoj razvojnoj strategiji i drugim strateškim dokumentima koje provodi Županija. Ciljevi proračunskih programa, koji su vezani uz određenu djelatnost i koji se ostvaruju kroz aktivnosti i projekata, moraju biti jasno povezani sa strateškim ciljevima Županije, a tijekom godine su razrađeni operativnim planovima u kojima su naznačeni operativni ciljevi.

Jedan od najznačajnijih operativnih planova je Godišnji plan rada upravnih tijela kojim se definiraju:

- godišnji ciljevi poslovanja i rada svakog upravnog tijela,
- aktivnosti i zadaci,
- nositelji aktivnosti,
- planirani resursi,
- vremenski okvir za provedbu,
- pokazatelji (mjerila) uspješnosti,
- rangovi ciljeva (visoki, srednji, niski),
- rizici po ostvarenje cilja.

4. DEFINICIJA I PODJELA RIZIKA

Rizik je mogućnost nastanka događaja koji može nepovoljno utjecati na ostvarenje ciljeva Županije. Propuštene prilike također se smatraju rizikom. Svaka aktivnost koja se odvija u Županiji, neovisno o tome, odvija li se na operativnoj ili strateškoj razini, sadrži u sebi određeni rizik.

Strateški rizik je neželjeni događaj koji može negativno utjecati na ostvarenje strateških ciljeva, prioriteta te programskih ciljeva koji se odnose na određenu djelatnost i koji zahtijevaju pozornost najvišeg rukovodstva. Strateški rizici se mogu utvrđivati i za temeljne procese Županije.

Operativni rizik je neželjeni događaj koji može utjecati na ostvarenje ciljeva iz operativnih planova i prate se na razini upravnih tijela. Odgovornost za praćenje i upravljanje operativnim rizicima je na pročelnicima upravnih tijela. Pročelnik može odgovornost za praćenje i upravljanje delegirati na službenike, što ne isključuje njegovu odgovornost. Odgovornost za praćenje i upravljanje operativnim rizicima pojedinih projekata može biti dodijeljena projektnom, odnosno koordinacijskom timu.

Strateške i operativne rizike razmatraju i proračunski i izvanproračunski korisnici, trgovačka društva i druge pravne osobe čiji je osnivač Županija i koje su utvrđene u Registru trgovačkih društava i drugih pravnih osoba obveznika davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti koje objavljuje Ministarstvo financija i o tome, a posebice o strateškim rizicima, izvještavaju proračunsko nadležno upravno tijelo.

5. MODEL UPRAVLJANJA RIZICIMA – CIKLUS UPRAVLJANJA RIZICIMA

Opći model upravljanja rizicima, koji uspostavlja Županija sastoji se od sljedećih koraka:

- utvrđivanje rizika
- procjena rizika
- postupanje po rizicima
- praćenje i izvješćivanje o rizicima

1. korak – utvrđivanje rizika

Utvrđivanje rizika uspostavlja se na razini upravnih tijela, a pročelnik je odgovoran za utvrđivanje strateških i operativnih rizika iz nadležnosti upravnog tijela kojim upravlja.

Utvrđivanje rizika uključuje identifikaciju potencijalnih rizika i uzroka rizika, kao i potencijalne posljedice rizika. Strateški rizici se utvrđuju u Obrascu za utvrđivanje i procjenu rizika dok se operativni rizici utvrđuju u sklopu godišnjih planova rada ili u Obrascu za utvrđivanje i procjenu rizika. Svi rizici se evidentiraju u registru rizika.

U Županiji će se voditi registri rizika na razini upravnih tijela i jedinstveni registar rizika na razini Županije koji sadrži strateške rizike identificirane od strane upravnih tijela. Registri rizika vodit će se u Excel tablici koju će ažurirati koordinatori za rizike, odnosno objedinjavati koordinator za uspostavu procesa upravljanja rizicima.

Registri rizika utvrđuju se na godišnjoj razini.

2. korak – procjena rizika

Procjena rizika vrši se na temelju dvije vrste ulaznih informacija – procjene učinka i procjene vjerojatnosti pojave rizika. Ukupna izloženost riziku dobiva se množenjem bodova za učinak s bodovima za vjerojatnost (tako se rizik s najvećim učinkom i najvećom vjerojatnošću, koje budujemo ocjenom tri, može procijeniti s najviše devet bodova). Ukupna izloženost riziku može biti niska (ocjena 1, 2), srednja (ocjena 3, 4) i visoka (ocjena 6, 9). Rezultati procjene trebaju biti evidentirani u registar rizika. Matrica rizika 3x3 koristit će se u Županiji za mjerjenje rizika.

Matrica rizika 3x3 prikazana je na sljedećoj slici:

Vjerojatnost	visoka	3	6	9
	srednja	2	4	6
	niska	1	2	3
		malen	srednji	velik
		Učinak		

Kod utvrđivanja granice prihvatljivosti rizika Županija, polazi od „pristupa semafora“, pri čemu zeleni rizici ne zahtijevaju daljnje djelovanje, žute rizike treba nadzirati i upravljati njima sve do zelene ako je moguće, a crveni rizici zahtijevaju trenutnu akciju.

Za potrebe objektivnije procjene rizika upravna tijela mogu, u suradnji s koordinatorom za uspostavu procesa upravljanja rizicima, za pojedina područja odrediti faktore rizika, odnosno događaje, okolnosti, trendove koji se događaju u poslovanju (npr. porast prenesenih obveza, porast dospjelih nenaplaćenih potraživanja, porast pritužbi ili predstavki korisnika, porast nepravilnosti u nalazima vanjske revizije, i drugo), a koji povećavaju ili mogu povećati mogućnost pojave rizika, odnosno vjerovatnost nastanka rizika.

Županija rizik smatra kritičnim ako je ocijenjen najvišom ocjenom rizika (6 ili 9) u ovim situacijama:

- ako predstavlja izravnu prijetnju uspješnom završetku projekta/aktivnosti,
- ako može izazvati značajne poremećaje u djelatnostima u ovlasti Županije,
- ako će uzrokovati znatan štetu interesnim skupinama Županije (proračunski korisnici, građani, dobavljači, Vlada RH, sufinancijeri,...),
- ako je posljedica rizika povreda zakona i drugih propisa,
- ako će doći do značajnih finansijskih gubitaka (većih od 80.000,00 kuna),
- ako se dovodi u pitanje sigurnost zaposlenika,
- ili u bilo kojem slučaju ozbiljnog utjecaja na ugled Županije.

3. korak – postupanje po rizicima

Vjerovatnost i učinak rizika smanjuje se izborom prikladnog odgovora na rizik. Odluka ovisi o važnosti rizika te o toleranciji i stavu prema riziku.

Za svaki rizik treba izabrati jedan od sljedećih odgovora na rizik:

- izbjegavanje rizika – na način da se određene aktivnosti izvode drugačije
- prenošenje rizika – putem konvencionalnog osiguranja ili prijenos na treću razinu
- prihvaćanje rizika – kada su mogućnosti za poduzimanje određenih mjera ograničene ili su troškovi poduzimanja nerazmjerni u odnosu na moguće koristi, s tim da rizik treba pratiti kako bi se osiguralo da ostane na prihvatljivoj razini
- smanjivanje / ublažavanje rizika – poduzeti mjere da se smanji vjerovatnost ili učinak rizika.

Važno je da je svaka radnja koja se planira poduzeti kao odgovor na rizik proporcionalna riziku.

Prikladni akcijski planovi, koji odgovaraju odabranim odgovorima na rizik, trebaju biti utvrđeni od strane pročelnika kako bi se osiguralo da se poduzmu konkretne radnje za postupanje s rizicima bez odlaganja. Treba osigurati da je za svaku radnju (odgovor na rizik) odgovornost za izvršenje dodijeljena pojedincu, po imenu, uz naznaku rokova provedbe. U određenim slučajevima, u kojima se s rizikom može postupati odmah ili u kratkom roku, nije potreban razrađeni akcijski plan.

Svi strateški rizici za tekuću godinu, utvrđeni na razini upravnog tijela, proslijedit će se, najkasnije do kraja veljače tekuće godine putem koordinatora za uspostavu procesa upravljanja rizicima, Županu.

Strateške rizike upravnih tijela Župan će raspraviti i ponovo procijeniti te donijeti završnu procjenu otkrivenih rizika i predložiti dodatne mjere za ublažavanje rizika. Rezultat rasprave o rizicima je akcijski plan na razini Županije.

4. korak – praćenje i izvješćivanje o rizicima

Ovaj korak procesa uključuje praćenje i izvješćivanje o rizicima tako da Župan i pročelnici mogu pratiti da li se profil rizika mijenja, stjeći uvjerenje da je upravljanje rizicima učinkovito i identificirati daljnje akcije kada je potrebno. Kako bi praćenje rizika i izvješćivanje bilo učinkovito registri rizika i akcijski planovi moraju se redovito ažurirati u pogledu:

- novih rizika
- rizika koji se tretiraju
- rizika koji su prihvaćeni
- rizika na koje se nije moglo djelovati na planirani način, odnosno revidirane procjene rizika.

Da bi se poboljšala učinkovitost upravljanja uspostavlja se odgovarajući sustav praćenja i izvješćivanja o rizicima:

- Na razini upravnih tijela praćenje i izvještavanje o rizicima provodi se u sklopu redovnih sastanaka, a barem jednom tromjesečno. Na tim se sastancima donose odluke o mjerama za smanjivanje izloženosti riziku, o rokovima i osobama koje će biti odgovorne za izvršenje potrebnih radnji te vrše procjene adekvatnosti poduzetih radnji u vezi s ublažavanjem rizika i praćenja napretka provedbe akcijskog plana. Rukovoditelji unutarnjih ustrojstvenih jedinica i svi službenici dužni su obavijestiti pročelnika o značajnim promjenama glede utvrđenih rizika, odnosno pojavi novog rizika iz djelokruga rada upravnog tijela.
- Na razini Županije pročelnici jednom godišnje, prilikom izrade jedinstvenog Registra rizika za tekuću godinu, izvješćuju Župana o ostvarenju strateških rizika i poduzetim aktivnostima u procesu upravljanja rizicima u prošloj godini. Ako tijekom godine dođe do značajnih promjena glede utvrđenih strateških rizika ili pojave novog strateškog rizika pročelnici su dužni izvršiti izmjenu, odnosno dopunu svojih strateških rizika i o tome obavijestiti koordinatora za uspostavu procesa upravljanja rizicima koji o navedenome upoznaje Župana.

6. KOORDINATORI ZA RIZIKE

Radi uspostave učinkovitog sustava upravljanja rizicima Župan imenuje koordinatora za uspostavu procesa upravljanja rizicima na razini Županije, a pročelnici koordinatori za rizike upravnih tijela.

Koordinator za uspostavu procesa upravljanja rizicima na razini Županije

- koordinira implementacijom procesa upravljanja rizicima kroz Županiju,
- osigurava da su svi pročelnici upoznati s potrebom uvođenja upravljanja rizicima i sa smjernicama za upravljanje rizicima,
- potiče kulturu upravljanja rizicima i daje podršku rukovoditeljima u djelotvornom upravljanju rizicima jačanjem svijesti najviše upravljačke razine o potrebi sustavnog upravljanja rizicima,
- osigurava da koordinatori za rizike budu adekvatno educirani o upravljanju rizicima,
- osigurava izradu i ažuriranje strategije upravljanja rizicima i odgovarajućih smjernica u skladu sa stupnjem provedbe i razvoja procesa upravljanja rizicima,
- Jednom godišnje vrši procjenu Strategije upravljanja rizicima,
- objedinjava godišnja izvješća upravnih tijela o poduzetim aktivnostima u procesu upravljanja rizicima te ih dostavlja županu,
- priprema izvješća za potrebe Ministarstva financija.

Koordinatori za rizike upravnih tijela

- poduzimaju aktivnosti u vezi s prikupljanjem podataka o rizicima i evidentiranjem podataka o rizicima u registar rizika,
- osiguravaju pregledavanje podataka o rizicima, po potrebi prikupljanje dodatnih informacija,
- osiguravaju pročelnicima pravovremene i točne informacije o upravljanju rizicima,
- pripremaju izvješća o poduzetim aktivnostima u upravljanju rizicima,
- upravljaju dokumentacijom u vezi s rizicima.

7. KOMUNIKACIJA I IZOBRAZBA

Komunikacija unutar Županije o pitanjima rizika je važna budući je:

- potrebno osigurati da svi zaposlenici razumiju, na način koji odgovara ulozi, što je Strategija, što su strateški i operativni rizici te kako se njihove odgovornosti u Županiji uklapaju u okvir sustava upravljanja rizicima.,
- potrebno osigurati da se naučene lekcije i iskustvo mogu prenijeti i priopćiti onima koji mogu imati koristi od njih (npr. ako se jedno upravno tijelo susretne s novim rizikom i smisli najbolji način nadzora nad njime, takvo rješenje treba priopćiti i drugim upravnim tijelima, koji također mogu susresti taj rizik),
- potrebno osigurati da svaka razina upravljanja aktivno traži i prima odgovarajuće informacije o upravljanju rizicima u okviru svog raspona kontrole koje će im omogućiti da planiraju radnje u odnosu na rizike čija razina nije prihvatljiva, kao i uvjerenje da su rizici koji se smatraju prihvatljivim pod kontrolom.

Komunikacija s drugim organizacijama, pogotovo s županijskim proračunskim i izvanproračunskim korisnicima, trgovačkim društvima i drugim pravnim osobama kojima je Županija osnivač, po pitanjima rizika također je važna naročito u pogledu strateških rizika i koordinacije aktivnosti u vezi s ublažavanjem tih rizika.

8. KLJUČNI POKAZATELJI USPJEŠNOSTI

Za praćenje djelotvornosti procesa upravljanja rizicima sljedeći pokazatelji uspješnosti će se pratiti preko upravnih tijela:

- na godišnjoj razini registar rizika na razini upravnih tijela je u potpunosti pregledan i dogovoreno je upravljanje rizicima
- mjere iz Akcijskog plana provode se u okviru rokova utvrđenih za izvršenje i sve nove mјere ažurirane su u registru rizika za Županiju
- upravljanje rizikom je redovita stavka na sastancima unutar upravnih tijela kao i na razini Županije.

9. PREGLED / AŽURIRANJE STRATEGIJE U SKLADU S NAJBOLJOM PRAKSOM

Učinkovito upravljanje rizicima zahtijeva ustroj praćenja i provjera kako bi se osiguralo da su rizici učinkovito prepoznati i procijenjeni te da se provode odgovarajuće kontrole i reakcije. U tom smislu Strategija upravljanja rizicima se procjenjuje na godišnjoj razini, što će osigurati da politike i procesi odražavaju trenutno najbolju praksu u upravljanju rizicima.

Koordinator za uspostavu procesa upravljanja rizicima na razini Županije zadužen je za procjenu procesa upravljanja rizicima na godišnjoj razini te prema potrebi ažurira Strategiju upravljanja rizicima i odgovarajuće smjernice.

10. DODATAK UZ STRATEGIJU

Obrazac za utvrđivanje i procjenu rizika i Obrazac Registra rizika sastavni su dio ove Strategije.

11. STUPANJE NA SNAGU

Danom stupanja na snagu ove Strategije stavlja se van snage Strategija upravljanja rizicima Primorsko-goranske županije (KLASA: 022-04/12-01/39, URBROJ:2170/1-01-01/5-12-8) od 01.10.2012. godine.

Ova Strategija stupa na snagu danom donošenja.

KLASA:

URBROJ:

Rijeka, 2017.

Župan
Zlatko Komadina dipl.ing.

Naziv ustanovitvene jedinice:

Obrazac za utvrđivanje i procjenu rizika

Cilj:	Rizik i kratak opis rizika (glavni uzrok rizika i potencijalne posjedice)		Procjena inherentne razine rizika		Procjena residualne (preostale) razine rizika	
	Učinak (1-3)	Vjerojatnost (1-3)	Ukupno	Učinak (1-3)	Vjerojatnost (1-3)	Ukupno
			0		0	0
			0		0	0
			0		0	0
			0		0	0

Naziv ustrojstvene jedinice:*

Registar rizika

Cilj	Rizik (kratak opis rizika s uzrokom i potencijalnim posljedicama)	Rezidualna razina rizika		Sažetak odgovora na rizik	Rok za izvršenje planiranih radnji	Odgovorna osoba
		Vjerodost učinkova	Vjerodost ukupno	Sažetak planiranih radnji, prihvatići, smanjiti, prenijeti ili izbjegti rizik)* ^{**}		
			0			
			0			
			0			
			0			
			0			
			0			

* ako se registar rizika radi za određeni program koji se odvija u više ustrojstvenih jedinica, umjesto naziva ustrojstvene jedinice može se navesti naziv programa

** u slučaju da je rizik prihvaćen (u cijelosti ili djelomično) objasniti zašto je prihvaćen

*** po potrebi registar rizika može se proširiti dodatnim stupcima (datum unosa, područje na koje se rizik odnosi, jesu li planirane radnje izvršene i sl.)

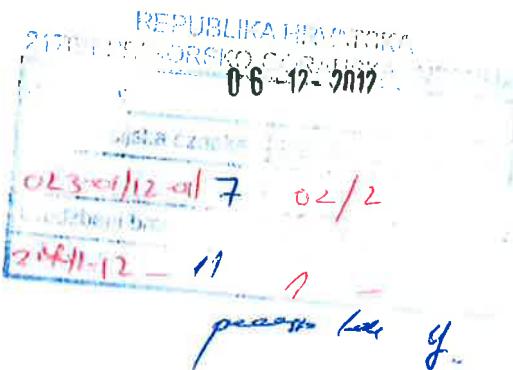
09.11.2012. 8

**REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA**

Župan

KLASA: 022-04/12-01/39
URBROJ: 2170/1-01-01/5-12-7
Rijeka, 1. listopada 2012.

Na temelju članka 7. stavak 1. i 2., članka 11. stavak 2. Zakona o sustavu unutarnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru („Narodne novine“ broj 141/06), članka 52. točke 25. Statuta Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 23/09) i članka 21. Poslovnika o načinu radu Župana Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 41/09), Obnašatelj dužnosti Župana, zamjenik Župana Primorsko-goranske županije, dana 1. listopada 2012. godine donio je sljedeći

Zaključak

1. Donosi se Strategija upravljanja rizicima Primorsko-goranske županije.
(Strategija je sastavni dio ovog Zaključka).
2. Donosi se Odluka o ustrojavanju Registra rizika Primorsko-goranske županije.
(Odluka je sastavni dio ovo Zaključka)

Dostaviti

1. Upravnom odjelu za proračun, financije i nabavu
n/r pročelnice **Bosiljke Kalčić**
2. upravnim tijelima, **svima**

Na temelju članka 11. stavak 2. Zakona o sustavu unutarnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru („Narodne novine“ broj 141/06), članka 52. točke 25. Statuta Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 23/09) i članka 21. Poslovnika o načinu radu Župana Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 41/09), Obnašatelj dužnosti Župana, zamjenik Župana Primorsko-goranske županije, dana 1. listopada 2012. godine donosi

STRATEGIJU UPRAVLJANJA RIZICIMA PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

1. UVOD

Upravljanje rizicima je zakonska obveza i neizostavni element dobrog upravljanja. Strategija upravljanja rizicima ocrtava ciljeve i koristi od upravljanja rizicima, odgovornosti za upravljanje rizicima te daje pregled okvira koji će se uspostaviti kako bi se uspješno upravljalo rizicima. Strategija također predstavlja sveobuhvatni okvir za podršku osobama odgovornim za provedbu strateških planova.

Svrha je ove Strategije poboljšati sposobnost ostvarivanja strateških ciljeva Primorsko-goranske županije (u dalnjem testu: Županija) kroz upravljanje prijetnjama i prilikama, te stvaranje okruženja koje pridonosi većoj kvaliteti, djelotvornosti i rezultatima u svim aktivnostima i na svim razinama.

Ova Strategija ima za cilj:

- poboljšati učinkovitost upravljanja rizicima na razini Županije,
- u potpunosti integrirati upravljanje rizicima u organizacijsku kulturu Županije,
- ugraditi upravljanje rizicima u procese planiranja i donošenja odluka kao standard u Županiji,
- osigurati da se okvir za utvrđivanje, procjenu, postupanje, praćenje i izvješćivanje o rizicima iskominicira i razumije na svim razinama Županije,
- uspostaviti koordinaciju upravljanja rizicima u Županiji,
- osigurati da upravljanje rizicima obuhvaća sva područja rizika,
- osigurati da je upravljanje rizicima u skladu sa Zakonom o sustavu unutarnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru (NN br. 141/06) i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima kod korisnika proračuna (Uprava za harmonizaciju unutarnje revizije i finansijske kontrole, Ministarstvo financija, rujan 2009.).

U ovoj Strategiji rizikom se smatra „bilo koji događaj ili problem, koji bi se mogao dogoditi i nepovoljno utjecati na postizanje političkih, strateških i operativnih ciljeva korisnika proračuna. Propuštene prilike također se smatraju rizikom.“¹

Koristi koje se u Županiji očekuju od uspješne implementacije procesa upravljanja rizicima su sljedeće:

- kvalitetnije i brže odlučivanje,
- povećanje učinkovitosti,
- bolje predviđanje i optimiziranje raspoloživih sredstava,
- jačanje povjerenja u upravljački sustav,
- razvoj pozitivne organizacijske kulture.

¹ Smjernice za provedbu procesa upravljanja rizicima kod korisnika proračuna, Uprava za harmonizaciju unutarnje revizije i finansijske kontrole, Ministarstvo financija, rujan 2009.

2. STAV PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE PREMA RIZICIMA

Temeljne odrednice koje Županija ima prema rizicima i upravljanju rizicima jesu :

- sve aktivnosti koje provodi Županija moraju biti u skladu s njenim ciljevima,
- sve aktivnosti u svakom trenutku moraju biti u skladu sa zahtjevima zakonodavnog okvira,
- sve aktivnosti koje nose rizik značajnog štetnog publiciteta ili druge štete za ugled Županije će se izbjegći
- sve aktivnosti moraju rezultirati koristima koje predstavljaju vrijednost za novac,
- sve aktivnosti Županije i s njima povezani finansijski izdaci moraju biti obuhvaćeni Proračunom Županije,
- upravljanje rizicima treba postati sastavni dio procesa planiranja i donošenja odluka,
- upravljanje rizicima treba omogućiti da se predvide nepovoljne okolnosti ili događaji koji bi mogli sprječiti ostvarenje ciljeva Županije,
- organizacijska kultura treba biti takva koja neće stvarati odbojnost prema rizicima.

Županija se zalaže za učinkovito upravljanje rizicima koji prijete obavljanju njenih funkcija. Zaposlenici Županije, njeni proračunski korisnici i drugi dionici, sredstva i sposobnost za pružanje usluga stalno su pod utjecajem takvih rizika. Županija prepoznaje rizike kojima treba upravljati, tako da se prijetnje izbjegnu, ali prilike ne propuste.

3. CILJEVI KAO POLAZNA OSNOVA ZA PROCES UPRAVLJANJA RIZICIMA

Da bi upravljanje rizicima postalo sastavni dio procesa planiranja važno je da se prilikom izrade planskih dokumenata razmotre rizici koji mogu utjecati na njihovu provedbu. Ciljevi sadržani u takvim planskim dokumentima polazna su osnova za utvrđivanje rizika na razini upravnih tijela.

Strateški ciljevi Županije sadržani su u županijskoj razvojnoj strategiji, strateškim smjernicama rada za četvorogodišnje razdoblje i drugim strateškim dokumentima koje provodi Županija. Ciljevi proračunskih programa, koji se ostvaruju kroz aktivnosti i projekata, moraju biti jasno povezani sa strateškim ciljevima Županije, a tijekom godine su razrađeni operativnim planovima.

Godišnji plan rada upravnih tijela operativni je plan kojim se definiraju:

- godišnji ciljevi poslovanja i rada svakog upravnog tijela,
- aktivnosti i zadaci,
- nositelji aktivnosti,
- planirani resursi,
- vremenski okvir za provedbu,
- pokazatelji (mjerila) uspješnosti,
- rangovi ciljeva (visoki, srednji, niski).

Godišnji ciljevi poslovanja i rada upravnog tijela određuju se u odnosu na djelokrug rada i planirane proračunske programe, a obuhvaćaju naročito:

- prioritetne aktivnosti i projekte,
- projekte iz Plana razvojnih programa,
- ostale važne radne zadatke.

4. PROCES UPRAVLJANJA RIZICIMA – OPĆI MODEL UPRAVLJANJA RIZICIMA

Opći model upravljanja rizicima, koji uspostavlja Županija sastoji se od sljedećih koraka:

- utvrđivanje rizika
- procjena rizika
- postupanje po rizicima
- praćenje i izvješćivanje o rizicima

1. korak – utvrđivanje rizika

Utvrđivanje rizika vezanih uz poslovne aktivnosti i donošenje odluka uspostavlja se na razini upravnih tijela, a rukovoditelji upravnih tijela odgovorni su za utvrđivanje rizika.

Utvrđivanje rizika uključuje identifikaciju potencijalnih rizika i uzroka rizika, kao i potencijalne posljedice rizika. Rizici se utvrđuju u Obrascu za utvrđivanje i procjenu rizika i evidentiraju u registru rizika. Registr rizika je baza podataka za sve informacije o rizicima.

U Županiji će se voditi registri rizika na razini upravnih tijela i jedinstveni registr rizika na razini Županije. Registri rizika vodit će se u Excel tablici koju će ažurirati koordinatori za rizike, odnosno objedinjavati koordinator za uspostavu procesa upravljanja rizicima.

Način postupanja i svi relevantni obrasci koje Županija koristi u procesu upravljanju rizicima temelje se na Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima kod korisnika proračuna iz rujna 2009. godine (KLASA: 043-01/09-01/1161; URBROJ: 513-10/01-1) koje je izradila Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva financija.

2. korak – procjena rizika

Procjena rizika vrši se na temelju dvije vrste ulaznih informacija – procjene učinka i procjene vjerojatnosti pojave rizika. Ukupna izloženost riziku dobiva se množenjem bodova za učinak s bodovima za vjerojatnost (tako se rizik s najvećim učinkom i najvećom vjerojatnošću, koje budujemo ocjenom tri, može procijeniti s najviše devet bodova). Ukupna izloženost riziku može biti niska (ocjena 1, 2), srednja (ocjena 3, 4) i visoka (ocjena 6, 9). Rezultati procjene trebaju biti evidentirani u registar rizika. Matrica rizika 3x3 koristit će se u Županiji za mjerjenje rizika.

Matrica rizika 3x3 prikazana je na sljedećoj slici:

Vjerojatnost	visoka	3	6	9
	srednja	2	4	6
	niska	1	2	3
	malen	srednji	velik	Učinak

Kod utvrđivanja granice prihvatljivosti rizika Županija, polazi od „pristupa semafora“, pri čemu zeleni rizici ne zahtijevaju daljnje djelovanje, žute rizike treba nadzirati i upravljati njima sve do zelene ako je moguće, a crveni rizici zahtijevaju trenutnu akciju.

Županija rizik smatra kritičnim ako je ocijenjen najvišom ocjenom rizika (6 ili 9) u ovim situacijama:

- ako predstavlja izravnu prijetnju uspješnom završetku projekta/aktivnosti,
- ako će uzrokovati znatnu štetu interesnim skupinama Županije (proračunski korisnici, građani, dobavljači, Vlada RH, sufinancijeri,...),
- ako je posljedica rizika povreda zakona i drugih propisa,
- ako će doći do značajnih finansijskih gubitaka (većih od 80.000,00 kuna),
- ako se dovodi u pitanje sigurnost zaposlenika,
- ili u bilo kojem slučaju ozbiljnog utjecaja na ugled Županije.

3. korak – postupanje po rizicima

Vjerojatnost i učinak rizika smanjuje se izborom prikladnog odgovora na rizik. Odluka ovisi o važnosti rizika te o toleranciji i stavu prema riziku.

Za svaki rizik treba izabrati jedan od sljedećih odgovora na rizik:

- izbjegavanje rizika – na način da se određene aktivnosti izvode drugačije
- prenošenje rizika – putem konvencionalnog osiguranja ili prijenos na treću razinu
- prihvaćanje rizika – kada su mogućnosti za poduzimanje određenih mjera ograničene ili su troškovi poduzimanja nerazmjerni u odnosu na moguće koristi, s tim da rizik treba pratiti kako bi se osiguralo da ostane na prihvatljivoj razini
- smanjivanje / ublažavanje rizika – poduzeti mjere da se smanji vjerojatnost ili učinak rizika.

Važno je da je svaka radnja koja se planira poduzeti kao odgovor na rizik proporcionalna riziku.

Prikladni akcijski planovi, koji odgovaraju odabranim odgovorima na rizik, trebaju biti utvrđeni od strane pročelnika kako bi se osiguralo da se poduzmu konkretnе radnje za postupanje s rizicima bez odlaganja. Treba osigurati da je za svaku radnju (odgovor na rizik) odgovornost za izvršenje dodijeljena pojedincu, po imenu, uz naznaku rokova provedbe. U određenim slučajevima, u kojima se s rizikom može postupati odmah ili u kratkom roku, nije potreban razrađeni akcijski plan.

Rizici utvrđeni na razini upravnog tijela proslijedit će se na postupanje županu uz dva uvjeta:

- Ako je rezidualni rizik ocijenjen visokom razinom izloženosti (primjerice 6 ili 9 bodova i pripada kritičnim rizicima) ili
- Ako su rizici (mogu se karakterizirati zajedničkim) utvrđeni u područjima koja su od strateškog značaja, primjerice rizici vezani uz ljudske resurse ili finansijske aspekte te zahtijevaju razmatranje na najvišoj razini upravljanja kako bi se osigurao koordinirani način rješavanja rizika.

Takvi rizici bit će proslijedjeni koordinatoru za uspostavu procesa upravljanja rizicima koji će o tome izvestiti župana.

Rizike upravnih tijela župan će raspraviti i ponovo procijeniti te donijeti završnu procjenu otkrivenih rizika i predložiti dodatne mjere za ublažavanje rizika. Rezultat rasprave o rizicima je akcijski plan na razini Županije.

4. korak – praćenje i izvješćivanje o rizicima

Ovaj korak procesa uključuje praćenje i izvješćivanje o rizicima tako da župan i pročelnici mogu pratiti da li se profil rizika mijenja, steći uvjerenje da je upravljanje rizicima učinkovito i identificirati daljnje akcije kada je potrebno. Kako bi praćenje rizika i izvješćivanje bilo učinkovito registri rizika i akcijski planovi moraju se redovito ažurirati u pogledu:

- novih rizika
- rizika koji se tretiraju
- rizika koji su prihvaćeni
- rizika na koje se nije moglo djelovati na planirani način, odnosno revidirane procjene rizika.

Cilj upravljanja rizicima je dovesti rizik i/ili održavati rizik na prihvatljivoj razini. Ako radnje poduzete s ciljem smanjivanja rizika ne dovode izloženost riziku do prihvatljive razine, rizik bi trebalo ponovo raspraviti na razini upravnog tijela, odnosno kada je potrebno na razini župana.

Da bi se poboljšala učinkovitost upravljanja rizicima i osiguralo da su ključni rizici identificirani i tretirani, uspostavlja se odgovarajući sustav praćenja i izvješćivanja o rizicima:

- Na razini upravnih tijela:
 - mjesecni sastanci, ili kad god se nađe na izuzetno značajan rizik, između pročelnika, rukovoditelja unutarnjih ustrojstvenih jedinica i koordinatora za rizike radi odluke o mjerama za smanjivanje izloženosti riziku, o rokovima i osobama koje će biti odgovorne za izvršenje potrebnih radnji;
 - kvartalni sastanci između pročelnika, rukovoditelja unutarnjih ustrojstvenih jedinica i koordinatora za rizike radi procjene adekvatnosti poduzetih radnji u vezi s ublažavanjem rizika i praćenja napretka provedbe akcijskog plana
 - elektronička komunikacija između dјelatnika i koordinatora za rizike ustrojstvene jedinice kad god se nađe na izuzetno značajan rizik radi ažuriranja aktivnosti upravljanja rizicima
- Na razini Županije:
 - polugodišnji sastanci župana, koordinatora za uspostavu procesa upravljanja rizicima i pročelnika radi pregleda i rasprave o učinkovitosti poduzetih radnji, razmatranja procjene učinka i vjerojatnosti nakon što su radnje u vezi tretiranja rizika završile te određivanja da li su daljnje akcije potrebne radi postizanja prihvatljive razine rizika
 - upravna tijela polugodišnje dostavljaju koordinatoru za uspostavu procesa upravljanja rizicima pisana izvješća o poduzetim aktivnostima u procesu upravljanja rizicima koji ih objedinjava i dostavlja županu
 - elektronička komunikacija između koordinatora za rizike ustrojstvenih jedinica i koordinatora za uspostavu procesa upravljanja rizicima kad god se nađe na izuzetno značajan rizik radi ažuriranja registra rizika

5. ULOGE, OVLASTI I ODGOVORNOSTI U PROCESU UPRAVLJANJA RIZICIMA

Iako župan ima krajnju odgovornost za upravljanje rizicima, svi dјelatnici Županije su uključeni u proces upravljanja rizicima i trebaju biti svjesni svoje odgovornosti u identificiranju i upravljanju rizicima, sukladno dodijeljenim ovlastima i odgovornostima. Kako bi se osigurala uspješna provedba procesa upravljanja rizicima, ovlasti i odgovornosti za upravljanje rizicima prikazane su u nastavku:

Župan

- odgovoran za određivanje strateškog smjera i stvaranje uvjeta za nesmetanu provedbu svih aktivnosti vezano uz upravljanje rizicima,
- osigurava najvišu razinu predanosti i podrške za upravljanje rizicima,
- donosi Strategiju upravljanja rizicima i odgovarajuće smjernice,
- osigurava da je registr rizika na razini Županije ustrojen te da se redovito prati,

- osigurava učinkovito upravljanje rizicima kroz Županiju,
- osigurava da se Strategija upravljanja rizicima ocjenjuje najmanje jednom godišnje kako bi se osiguralo da ostane prikladna i aktualna,
- stvara uvjete za učinkovitu komunikaciju o rizicima sa zaposlenicima i svim dionicima, unutar i izvan Županije.

Rukovoditelji upravnih tijela

- osiguravaju da se upravljanje rizicima u njihovom području odgovornosti provodi u skladu sa Strategijom upravljanja rizicima,
- osiguravaju da su svi zaposlenici upoznati s procesom upravljanja rizicima i da su svjesni zahtjeva koji se u tom smislu postavljaju,
- promiču kulturu upravljanja rizicima na svim razinama,
- osiguravaju da je Registar rizika za upravno tijelo ustrojen te da se redovito prati,
- stvaraju uvjete za nesmetano prepoznavanje, analiziranje i evidentiranje rizika te određivanje prioriteta i pokretanje akcije na njima,
- stvaraju uvjete za nesmetanu provedbu svih aktivnosti vezano uz rizike utvrđene i navedene u akcijskom planu,
- osiguravaju da upravljanje rizicima bude redovita stavka na sastancima kolegija upravnog tijela kako bi se omogućilo razmatranje izloženosti riziku i ponovno postavljanje prioriteta na temelju učinkovite analize rizika,
- osiguravaju da se Registar rizika za ustrojstvenu jedinicu pregledava na kvartalnoj osnovi,
- osiguravaju sustavno i pravovremeno izvješćivanje župana o upravljanju rizicima na razini upravnog tijela.

Rukovoditelji unutarnjih ustrojstvenih jedinica

- osiguravaju svakodnevno upravljanje rizicima,
- osiguravaju da se upravljanje rizicima u njihovom području odgovornosti provodi u skladu sa Strategijom upravljanja rizicima,
- osiguravaju da su zaposlenici svjesni ključnih ciljeva, prioriteta i glavnih rizika s kojima se suočava njihova ustrojstvena jedinica, i Županija u cjelini,
- potiču zaposlenike i osposobljavaju ih za sustavno prepoznavanje i rješavanje rizika koji prijete njihovim aktivnostima i iskorištavanje prilika kojima će se bolje ostvarivati ciljevi i poboljšati rezultati,
- utvrđuju nove metode rada.

Koordinator za uspostavu procesa upravljanja rizicima na razini Županije

- koordinira implementacijom procesa upravljanja rizicima kroz Županiju,
- osigurava da su svi pročelnici upoznati s potrebom uvođenja upravljanja rizicima i sa smjernicama za upravljanje rizicima,
- potiče kulturu upravljanja rizicima i daje podršku rukovoditeljima u djelotvornom upravljanju rizicima jačanjem svijesti najviše upravljačke razine o potrebi sustavnog upravljanja rizicima,
- osigurava da koordinatori za rizike budu adekvatno educirani o upravljanju rizicima,
- osigurava izradu i ažuriranje strategije upravljanja rizicima i odgovarajućih smjernica u skladu sa stupnjem provedbe i razvoja procesa upravljanja rizicima,
- za župana priprema godišnje izvješće o pokazateljima uspješnosti provedbe strategije upravljanja rizicima,
- objedinjava polugodišnja izvješća upravnih tijela o poduzetim aktivnostima u procesu upravljanja rizicima te ih dostavlja županu,

- za Ministarstvo financija priprema godišnje izvješće o poduzetim aktivnostima na uspostavi procesa upravljanja rizicima.

Koordinatori za rizike upravnih tijela

- poduzimaju aktivnosti u vezi s prikupljanjem podataka o rizicima i evidentiranjem podataka o rizicima u registar rizika,
- osiguravaju pregledavanje podataka o rizicima, po potrebi prikupljanje dodatnih informacija,
- osiguravaju pročelnicima pravovremene i točne informacije o upravljanju rizicima,
- pripremaju izvješća o upravljanju rizicima,
- prate provedbu mjera iz akcijskih planova,
- upravljaju dokumentacijom u vezi s rizicima.

Voditelj jedinice za unutarnju reviziju/unutarnji revizor

- osigurava reviziju ključnih elemenata procesa upravljanja rizicima
- procjenjujući adekvatnost i učinkovitost kontrolnih mehanizama u odnosu na rizike, ukazuje na rizike, odnosno na neželjene događaje koji se mogu pokrenuti kao posljedica neadekvatnih ili neučinkovitih kontrolnih mehanizama i daje preporuke koje idu u smjeru njihova jačanja

Zaposlenici (općenito)

- osiguravaju da su identificirani rizici koji bi mogli rezultirati neispunjerenjem ključnih ciljeva ili zadataka,
- prijavljuju svaki novi rizik ili neodgovarajuće postojeće mjere kontrole nadređenom rukovoditelju,
- primjenjuju kontrolne mehanizme u cilju ublažavanja rizika,
- utvrđuju i razvijaju nove kontrolne mehanizme i planove za daljnje poboljšanje kontrola.

6. KOMUNIKACIJA I IZOBRAZBA

Komunikacija unutar Županije o pitanjima rizika je važna budući je:

- potrebno osigurati da svi zaposlenici razumiju, na način koji odgovara ulozi, što je strategija, što su prioritetni rizici, te kako se njihove odgovornosti u Županiji uklapaju u taj okvir rada,
- potrebno osigurati da se naučene lekcije i iskustvo mogu prenijeti i priopćiti onima koji mogu imati koristi od njih (npr. ako se jedno upravno tijelo susretne s novim rizikom i smisli najbolji način nadzora nad njime, takvo rješenje treba priopćiti i drugim upravnim tijelima, koji također mogu susresti taj rizik),
- potrebno osigurati da svaka razina upravljanja aktivno traži i prima odgovarajuće informacije o upravljanju rizicima u okviru svog raspona kontrole koje će im omogućiti da planiraju radnje u odnosu na rizike čija razina nije prihvatljiva, kao i uvjerenje da su rizici koji se smatraju prihvatljivim pod kontrolom.

Komunikacija s drugim organizacijama, pogotovo s županijskim proračunskim i izvanproračunskim korisnicima, po pitanjima rizika također je važna pogotovo ako je Županija ovisna o drugoj organizaciji u realizaciji određenih aktivnosti i projekata.

7. KLJUČNI POKAZATELJI USPJEŠNOSTI

Za praćenje djelotvornosti procesa upravljanja rizicima sljedeći pokazatelji uspješnosti će se pratiti preko upravnih tijela:

- na godišnjoj razini registar rizika na razini upravnih tijela je u potpunosti pregledan i dogovoren je upravljanje rizicima
- mjere iz Akcijskog plana provode se u okviru rokova utvrđenih za izvršenje i sve nove mjere ažurirane su u registru rizika za Županiju
- upravljanje rizikom je redovita stavka na sastancima unutar upravnih tijela kao i na razini Županije

8. PREGLED / AŽURIRANJE STRATEGIJE U SKLADU S NAJBOLJOM PRAKSOM

Učinkovito upravljanje rizicima zahtjeva ustroj praćenja i provjera kako bi se osiguralo da su rizici učinkovito prepoznati i procijenjeni te da se provode odgovarajuće kontrole i reakcije. U tom smislu Strategija upravljanja rizicima se procjenjuje na godišnjoj razini, što će osigurati da politike i procesi odražavaju trenutno najbolju praksu u upravljanju rizicima.

Koordinator za uspostavu procesa upravljanja rizicima na razini Županije zadužen je za procjenu procesa upravljanja rizicima na godišnjoj razini te prema potrebi ažurira Strategiju upravljanja rizicima i odgovarajuće smjernice. Rezultate praćenja i provjere koordinator za uspostavu procesa upravljanja rizicima prezentira Ministarstvu financija (Središnja harmonizacijska jedinica) kroz godišnje izvješće o sustavu unutarnjih finansijskih kontrola i Županu kroz godišnje izvješće o pokazateljima uspješnosti provedbe strategije upravljanja rizicima.

Ured unutarnje revizije daje nezavisnu i objektivnu ocjenu o adekvatnosti upravljanja rizicima i kontrolama.

9. DODATAK UZ STRATEGIJU

Obrazac za utvrđivanje i procjenu rizika sastavni je dio ove Strategije.

KLASA: 022-04/12-01/39

URBROJ: 2170/1-01-01/5-12-8

Rijeka, 1. listopada 2012.

Naziv ustrojstvene jedinice:

Obrazac za utvrđivanje i procjenju rizika

Cilj:	Rizik i kratak opis rizika (glavni uzrok rizika i potencijalne posljedice)	Procjena inherentne razine rizika	Pregled postojećih kontrola (mjera) vezanih uz rizik	Ukupno	0	0	0	0
		Učinak (1-3)		Vjerodljivost (1-3)				
		Učinak (1-3)		Vjerodljivost (1-3)				

Na temelju članka 7. stavak 1 i 2.. Zakona o sustavu unutarnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru („Narodne novine“ broj 141/06), članka 52. točke 25. Statuta Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 23/09) i članka 21. Poslovnika o načinu radu Župana Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 41/09), Obnašatelj dužnosti Župana, zamjenik Župana Primorsko-goranske županije, dana 1. listopada 2012. godine donio je

O D L U K U
o ustrojavanju Registar rizika Primorsko-goranske županije

Članak 1.

Ovom Odlukom ustrojava se Registar rizika Primorsko-goranske županije (u dalnjem tekstu: Registar rizika).

Članak 2.

Registar rizika sadrži elemente koji su sadržani u tablici koja je sastavni dio ove Odluke, a čine ga registri rizika svih upravnih tijela Primorsko goranske županije.

Za ustrojavanje registra rizika na razini upravnih tijela nadležni su pročelnici upravnih tijela.

Članak 3.

Za prikupljanje podataka o utvrđenim rizicima i njihovo evidentiranje, kao i za ažuriranje registra rizika upravnih tijela zaduženi su koordinatori za rizike upravnih tijela.

Za objedinjavanje registra rizika upravnih tijela u Registar rizika na razini Primorsko-goranske županije zadužen je koordinator za uspostavu procesa upravljanja rizicima na razini Primorsko-goranske županije.

Članak 4.

Registar rizika ažurira se dva puta godišnje.

Članak 5.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 022-04/12-01/39

URBROJ: 2170/1-01-01/5-12-9

Rijeka, 1. listopada 2012.

[Handwritten signature of Vidoje Vujić]

Naziv ustrojstvene jedinice:****Registar rizika**

Cilj	Rizik (kratak opis rizika s uzrokom i potencijalnim posljedicama)	Rezidualna razina rizika		Sažetak odgovora na rizik	Odgovorna osoba
		Vjerodost učinkak	Vjerodost ukupno	Sažetak planiranih radnji (smanjiti, prenijeti ili izbjegi rizik)**	
			0		
			0		
			0		
			0		
			0		
			0		

* ako se registar rizika radi za određeni program koji se odvija u više ustrojstvenih jedinica, unjesto naziva ustrojstvene jedinice može se navesti naziv programa

** u slučaju da je rizik prihvaćen (u cijelosti ili djelomično) objasniti zašto je prihvaćen

*** po potrebi registar rizika može se proširiti dodatnim stupcima (datum unosa, područje na koje se rizik odnosi, jesu li planirane radnje izvršene i sl.)